

**NOTA BEOORDELING ZIENSWIJZEN
5^e HERZIENING BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED,
VEEGPLAN 2 2017**

15 april 2025

Naam rapport:	Nota beoordeling zienswijzen 5 ^e Herziening Bestemmingsplan Buitengebied, 2017 veegplan 2
Datum rapport:	15 april 2025
Status:	Ontwerp

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Termijn	4
3.	Zienswijzen.....	4
4.	Ontvankelijkheid	4
5.	Algemene beantwoording 'Scheuren van grasland'	4
5.1.	Regiem ontwerp 'Herziening Bestemmingsplan Buitengebied Nijkerk 2017	5
5.2.	Verschil vigerend bestemmingsplan en ontwerp bestemmingsplan	5
5.3.	Aanleiding ontwerp bestemmingsplan	6
5.4.	Provinciale omgevingsverordening	6
5.4.1.	Weidevogelgebied	6
5.4.2.	Gelders natuurnetwerk	6
5.4.3.	Beschermingszone Natte natuur (overige zone - hydrologische beschermingszone).....	7
5.4.4.	Nieuwe ontwikkeling of activiteit.....	7
5.5.	Natura 2000	8
5.6.	Afweging	8
5.7.	Aanpassingen bestemmingsplan	10
5.7.1.	Regels	10
5.7.2.	Toelichting	11
6.	Zienswijzen, samenvattingen, beoordelingen gemeente en conclusies.....	12
6.1.	Reclamant 1	12
6.2.	Reclamant 2	13
6.3.	Reclamant 3.....	15
6.4.	Reclamant 4.....	16
6.5.	Reclamant 5.....	17
6.6.	Reclamant 6.....	22
6.7.	Reclamant 7	23
7.	Samenvatting van alle aanpassingen.....	25

1. Inleiding

In deze nota zijn de zienswijzen tegen het ontwerp van de 5^e Herziening Bestemmingsplan Buitengebied, 2017, Veegplan 2 van de gemeente Nijkerk samengevat, beoordeeld en beantwoord. In totaal zijn er zeven zienswijzen tegen het ontwerp van de herziening ingediend. Voorts is in deze nota aangegeven in hoeverre de zienswijzen aanleiding hebben gegeven tot wijzigingen in het ontwerp van de herziening. Deze nota maakt onlosmakelijk deel uit van de procedure tot de vaststelling van 5^e Herziening Bestemmingsplan Buitengebied 2017, Veegplan 2.

2. Termijn

Het ontwerp van de 5^e herziening met identificatienummer NL.IMRO.0267.BP0212-0001 van de gemeente Nijkerk heeft vanaf 21 december 2023 gedurende zes weken voor iedereen ter inzage gelegen. Tot uiterlijk 31 januari 2024 kon een ieder schriftelijk zienswijzen kenbaar maken bij de gemeenteraad. Desgewenst kon ook worden volstaan met een mondelinge zienswijze. Dit is bekend gemaakt in de Stad Nijkerk, op de website www.officielebekendmakingen.nl (Gemeentebld) en op de gemeentelijke website. De stukken waren ook raadpleegbaar op www.ruimtelijkeplannen.nl.

3. Zienswijzen

Zienswijzen

Binnen de gestelde termijn zijn de volgende zienswijzen ontvangen naar aanleiding van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan Nijkerkerveen Deelplan 3.

Nr.	Naam	Datum ontvangst
1	Reclamant 1	Pro forma 25 januari 2024 en definitief 12 februari 2024
2	Reclamant 2	24 januari 2024 en een aanvulling 31 januari 2024
3	Reclamant 3	29 januari 2024
4	Reclamant 4	30 januari 2024
5	Reclamant 5	30 januari 2024
6	Reclamant 6	31 januari 2024
7	Reclamant 7	31 januari 2024

4. Ontvankelijkheid

De zeven ingediende zienswijzen zijn binnen de termijn van terinzagelegging ontvangen, waarvan één pro forma, en in behandeling genomen. Er zijn geen zienswijzen buiten voornoemde termijn ingediend.

5. Algemene beantwoording ‘Scheuren van grasland’

Alle zienswijzen hebben betrekking op het voorstel tot wijziging van artikel 36.1B. Dit artikel heeft betrekking op de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden voor het scheuren of frezen van grasland ten behoeve van graslandvernieuwing en/of verbetering. Een deel van de zienswijzen gaat in op het doorzaaien (artikel 36.1C), waarbij sprake is van een ingreep in de bodem tot maximaal 15 centimeter onder het bestaande maaiveld. Om deze reden is in dit hoofdstuk eerst de algemene beoordeling en beantwoording van de zienswijzen door de gemeente opgenomen. In hoofdstuk 6 is nader ingegaan op de specifieke beoordeling en beantwoording van de zienswijzen van de zeven reclamanten.

5.1. Regiem ontwerp 'Herziening Bestemmingsplan Buitengebied Nijkerk 2017

In het ontwerp bestemmingsplan 'Herziening Bestemmingsplan Buitengebied Nijkerk 2017, Veegplan 2' is in de tabel bij artikel 36.1 opgenomen, dat:

- activiteit B (scheuren of frezen van grasland ten behoeve van graslandvernieuwing en/of verbetering) niet omgevingsvergunningsplichtig is (activiteit toegestaan zonder omgevingsvergunning) binnen milieuzone – hydrologische beschermingszone, overige zone – polderlandschap, overige zone - natura 2000-gebied, overige zone - gelders natuurnetwerk en overige zone – weidevogelgebied.

Hieraan zijn geen nadere voorwaarden verbonden, zie onderstaande uitsnede van die tabel uit het ontwerp bestemmingsplan:

Gronden	Werkzaamheden *)											
Met de aanduiding/aanwijzing binnen een agrarische bestemming	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
milieuzone – hydrologische beschermingszone	x	-	-	-	+	+	-	+	+	+	+	x
overige zone - polderlandschap	x	-	-	-	x	+	+	x	+	+	+	x
overige zone - natura 2000-gebied	x	-	-	-	x	x	x	x	x	x	+	x
overige zone - gelders natuurnetwerk	x	-	-	+	+	x	x	x	+	+	+	x
overige zone - weidevogelgebied	x	-	-	-	x	+	+	x	+	+	+	x

*) de onderstaande letters worden hierna verklaard;
In de tabel is:
+ = omgevingsvergunning vereist (activiteit onder voorwaarden mogelijk)
x = niet toegestaan; omgevingsvergunning niet mogelijk (activiteit onder geen enkele voorwaarde toegestaan)
- = niet omgevingsvergunningsplichtig (activiteit toegestaan zonder omgevingsvergunning)

- A. scheuren of frezen van grasland ten behoeve van het omzetten van grasland in bouwland;
B. scheuren of frezen van grasland ten behoeve van graslandvernieuwing en/of verbetering;
C. doorzaaien, waarbij sprake is van een ingreep in de bodem tot maximaal 15 centimeter onder het bestaande maaiveld;

- activiteit C, namelijk het doorzaaien, is niet omgevingsvergunningplichtig (dus toegestaan) in milieuzone – hydrologische beschermingszone, overige zone – polderlandschap, overige zone - natura 2000-gebied, overige zone - gelders natuurnetwerk en overige zone – weidevogelgebied.

5.2. Verschil geldend bestemmingsplan en ontwerp bestemmingsplan

In onderstaande tabel is in rood het geldende bestemmingsplan aangegeven en in zwart het ontwerp bestemmingsplan:

Gronden	Werkzaamheden *)					
Met de aanduiding/aanwijzing binnen een agrarische bestemming	A	B	C	D	E	F
milieuzone – hydrologische beschermingszone	x	- x	-	-	+	+
overige zone - polderlandschap	x	- +	-	-	x	+
overige zone - natura 2000-gebied	x	- x	-	-	x	x
overige zone - gelders natuurnetwerk	x	- x	- x	+	+	x
overige zone - weidevogelgebied	x	- +	-	-	x	+

5.3. Aanleiding ontwerp bestemmingsplan

Aanleiding tot deze wijziging is een motie¹ van de gemeenteraad die op 30 mei 2022 unaniem is aangenomen. In deze motie heeft de gemeenteraad het college opgeroepen te bekijken of het noodzakelijk is om lokaal beleid (daaronder in ieder geval begrepen het bestemmingsplan Buitengebied Nijkerk 2017) aan te passen aan een motie van het Tweede Kamerlid Boswijk c.s. en indien nodig de raad daartoe een voorstel aan te bieden. In de motie van Tweede Kamerlid Boswijk c.s. riep de Tweede Kamer het kabinet op om voor Vogelrichtlijngebieden een uitzondering te maken voor het scheurverbod. De herziening van artikel 36, lid 1 is gebaseerd op de wijziging die is aangebracht in de voorwaarden voor subsidies van het document Conditionaliteiten Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2023.

Niet betwist wordt door de gemeente dat dit een subsidiekader is, dat het bestemmingsplan de basis heeft in de Wet ruimtelijke ordening en dat dit plan dient te voldoen aan de instructieregels uit de provinciale omgevingsverordening. De toets aan de omgevingsverordening is opgenomen in paragraaf 5.4.

5.4. Provinciale omgevingsverordening

5.4.1. Weidevogelgebied

In de provinciale omgevingsverordening is in artikel 5.29 opgenomen dat een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen wordt toegelaten, als de toelichting bij het omgevingsplan een beschrijving van de onderzoeksresultaten bevat waaruit blijkt dat de activiteit of ontwikkeling geen nadelige gevolgen kan hebben voor de functie als broedgebied voor weidevogels. In paragraaf 5.4.4 is aangegeven dat het hier geen nieuwe ontwikkeling betreft. In paragraaf 5.6 wordt afgewogen of in het plan voldoende rekening wordt gehouden met weidevogels.

5.4.2. Gelders natuurnetwerk

Het Gelders Natuurnetwerk in Polder Arkemheen ligt binnen het weidevogelgebied, waarbij het weidevogel gebied een groter gebied omvat. In de provinciale verordening is aangegeven in artikel 5.5 dat een nieuwe activiteit of ontwikkeling in het Gelders Natuurnetwerk alleen is toegelaten, als uit onderzoek blijkt dat deze activiteit geen nadelige gevolgen kan hebben voor de oppervlakte, samenhang of kwaliteit van het Gelders natuurnetwerk als bedoeld in bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone.

In paragraaf 5.4.4 is aangegeven dat het hier geen nieuwe ontwikkeling betreft. De in het ontwerp bestemmingsplan opgenomen regeling heeft geen negatieve effecten op de oppervlakte, samenhang of kwaliteit van het Gelders natuurnetwerk.

Voor wat betreft de kwaliteiten het volgende: In de bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone zijn de volgende kwaliteiten opgenomen:

- Open weidevogelgebied van hoge kwaliteit.
- Nationaal Landschap Arkemheen.
- Foerageergebied voor ganzen, zwanen en eenden.
- Natte As van water- en moerasgebieden en aan (riet)moerassen gebonden dieren.
- Zuiderzeedijk met dijkdoorbraken en buitendijkse gronden.
- Deels grillige, deels regelmatige, verkaveling met herkenbare oude veenontginningsrichting.
- Kronkelende sloten (voormalige kreken).

---

¹ Motie 'Scheurverbod vogelrichtlijngebieden binnen Natura 2000-gebieden' aangenomen (Betreffende voorstelnummer: 2022-026, volgnummer 4.1).

- Gebruik als grasland, hoog waterpeil.
- Oude hoeven op terpen aan de rand.
- Aardkundige waarden: Dekzand met veen en kleidek.

Kortom, de waarden die in de bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone zijn opgenomen voor weilanden, sluiten vooral aan op waarden voor weidevogels, ganzen, zwanen en eenden. Voor zover de kwaliteit van het Gelders natuurnetwerk in de polder Arkemheen wordt bepaald door de weidevogels, is hiervoor de aanduiding 'overige zone – weidevogelgebied' in het bestemmingsplan opgenomen. Voor de aanpassing met betrekking tot het weidevogelgebied, wordt verwezen naar de beantwoording onder 5.6. en zienswijze 1.

Doorzaaien

De openheid van het gebied maakt het aantrekkelijk voor weidevogels en ganzen in 'Weidevogelgebied' en 'Ganzenrustgebied' en voor de smient en kleine zwaan in het 'Natura 2000-gebied'. Het doorzaaien waarbij sprake is van een ingreep in de bodem tot maximaal 15 cm diep schaaft deze waarde niet². Ook wordt de grond niet dieper dan 15 cm bewerkt. Daarom is voor deze werkzaamheden geen vergunning of verbod nodig. Het uitvoeren van deze werkzaamheden is noodzakelijk voor het beweiden van het grasland. Beweiden van grasland leidt tot natuurlijke bemesting. Dit trekt insecten aan en levert voedsel voor weidevogels op. De kwaliteiten van het landschap worden door de ingreep niet beïnvloed. Hierdoor is er geen noodzaak voor een vergunningplicht of verbod.

5.4.3. Beschermingszone Natte natuur (overige zone – hydrologische beschermingszone)

De hydrologische beschermingszone is gelijk aan de 'beschermingszone natte landnatuur' uit de provinciale verordening. Hiervoor geldt op basis van artikel 5.31 dat een nieuwe activiteit of ontwikkeling wordt toegelaten als de toelichting bij het bestemmingsplan een beschrijving van de onderzoeksresultaten bevat waaruit blijkt dat dit geen significant nadelige gevolgen kan hebben voor de kwaliteit van de natte landnatuur. In paragraaf 5.4.4 is aangegeven dat het hier geen nieuwe ontwikkeling betreft. Het gebied blijft 'blijvend grasland'. Overigens ligt de 'hydrologische beschermingszone' binnen de zone 'overige zone – weidevogelgebied, waardoor hiervoor ook de voornoemde randvoorwaarden zullen worden toegevoegd, zie zienswijze 1.

5.4.4. Nieuwe ontwikkeling of activiteit

Enkele reclamanten stellen dat scheuren en/of frezen van grasland een nieuwe activiteit of ontwikkeling betreft dat strijdig is met de regels uit de verordening van de provincie. Naar het oordeel van de gemeente betreft het hier geen nieuwe ontwikkeling of activiteit, aangezien de functie 'Agrarisch met waarden - Landschappelijke en natuurwaarden' in stand blijft en het grasland ongewijzigd in gebruik blijft als 'blijvend grasland', waardoor ook de activiteit gelijk blijft. De bestaande ruimtelijke en functionele structuur van het plangebied wijzigt niet. De voorliggende herziening van het bestemmingsplan betreft het aanpassen van de regels over het scheuren en/of frezen van grasland in het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied Nijkerk 2017, veeplan 2'. Een nadere onderbouwing met onderzoek is daarom niet nodig. Verder geldt het volgende (zie ook paragraaf 5.6 'Afweging'):

- de gemeente handhaaft de regels die toezien op het beschermen van blijvend grasland, rust en ruimte;

---

² zie ook het onderzoek 'Ecologische effecten van het scheuren van grasland in Arkemheen' (Provincie Gelderland – Altenburg&Wymenga, 18 december 2023), waarin is aangegeven dat dit het beste met behulp van doorzaaien kan gebeuren, om de oude zode zoveel mogelijk in stand te houden

- gangbaar agrarisch landbeheer staat deze waarden niet in de weg;
- voor weidevogels is een groot aantal percelen in de polder onder de bestemming 'Natuur' gebracht. Het scheurverbod voor blijvend grasland blijft voor de (agrarische) percelen in deze bestemming gehandhaafd;
- voor de overige weidevogelgebieden gelden al specifieke beheerpakketten waarin afspraken staan over het beheren van deze percelen. De gemeente grijpt hier niet in met een eigen regeling;
- de gemeente vindt de combinatie van behoud weidevogelgebied met beheerpakketten (extensief beheer) even belangrijk als de zorg voor blijvend gewoon grasland (minder extensief beheer) voor de twee doelsoorten;
- tot slot is niet onbelangrijk te vermelden dat de praktijk leert dat er geen sprake is van agrarisch beheer die leidt tot een veel intensiever gebruik van agrarische percelen. Scheuren van grasland komt voor, maar wordt niet substantieel toegepast.

5.5. Natura 2000

Delen van het gebied zijn aangewezen als Natura 2000-gebied, zoals in hoofdstuk 2 van de toelichting van het bestemmingsplan is aangegeven. De provincie werkt aan een nieuw beheerplan voor de polder. In het conceptbeheerplan overweegt de provincie richtlijnen (aanbevelingen) op te nemen voor de doelsoorten kleine zwaan en smient. De provincie overweegt om weidevogels toe te voegen, maar dit is nog geen bestaand beleid. Hieraan wordt dan ook nog niet getoetst.

Het plan mag geen significant negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-gebied, de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied mogen niet in gevaar komen door de activiteit. In dat kader verwijzen verschillende reclamanten naar een onderzoek dat in 2023 is uitgevoerd naar effecten van scheuren van grasland op de instandhoudingsdoelen³. De conclusie van dit onderzoek is dat scheuren van grasland in de meeste gevallen niet gunstig is voor smient, maar dat de aantallen smienten de laatste jaren ver boven de instandhoudingsdoelen liggen, zodat deze doelen zelf niet in gevaar komen. In deze studie is de Natura 2000-doelsoort kleine zwaan achterwege gelaten omdat die soort de laatste jaren nauwelijks nog voorkomt in Arkemheen, en naar verwachting in de afzienbare toekomst ook niet meer (zie Kleijberg 2023).

Naar het oordeel van de gemeente kan de voorgestelde regeling in het ontwerpbestemmingsplan op dit punt ongewijzigd blijven.

5.6. Afweging

In het bestemmingsplan wordt volgens reclamanten onvoldoende aangetoond dat het scheuren van grasland geen nadelige gevolgen kan hebben voor de functie van de polder als broedgebied voor weidevogels. Reclamanten wijzen op een in 2023 uitgevoerde analyse⁴, waaruit onder andere blijkt dat scheuren van grasland in het algemeen gunstig is voor broedhabitat voor kievit, maar nadelig voor andere weidevogels zoals grutto en tureluur. Een kruidenrijk grasmengsel zou toegepast kunnen worden, evenals een smientenmengsel. Er is nog weinig onderzoek gedaan naar de effecten van kruidenrijk grasland op de biodiversiteit. Maar voor zover nu bekend, pakt het inzaaien van een kruidenrijk mengsel alleen positief uit voor de biodiversiteit als de bemesting flink wordt teruggeschroefd. Op basis van dit advies uit het onderzoek stelt de gemeente voor de regeling in het bestemmingsplan bij vaststelling aan te passen.

---

³ Ecologische effecten van het scheuren van grasland in Arkemheen, Provincie Gelderland – Altenburg&Wymenga, 18 december 2023

⁴ Ecologische effecten van het scheuren van grasland in Arkemheen, Provincie Gelderland – Altenburg&Wymenga, 18 december 2023

Nagenoeg alle reclamanten zijn van oordeel dat de wijziging van de regel in kolom B onder weidevogelgebied niet past en dwars ingaat tegen het proces om tot een nieuw Beheerplan voor de polder te komen. Reclamanten menen dat het gemeentelijk voorstel ingrijpende gevolgen heeft voor de huidige planologische bescherming van het gebied en daarmee voor de bescherming, instandhouding en herstel van de betrokken leefgebieden van de voorkomende vogelsoorten.

De gemeente betwist niet het belang van Polder Arkemheen. De vele gebiedsaanduidingen (vijf in totaal) die over de polder liggen tonen aan dat het de gemeente menens is waar het gaat om de bescherming van één van de mooiste parels in de gemeente. Evenmin betwist de gemeente het bijzondere belang van Polder Arkemheen voor weidevogels én voor de smient en kleine zwaan (Vogelrichtlijnsoorten).

Niettemin is de gemeente van oordeel dat reclamanten de indruk wekken dat met het voorstel in de polder een onomkeerbare ontwikkeling in gang wordt gezet. Dat is beslist niet het doel van het voorstel en naar het oordeel van de gemeente ook niet het geval.

Ten eerste heeft ruim één derde van de gronden in de polder al een bestemming 'Natuur'. Het verbod om grasland te scheuren om het te verbeteren of te vernieuwen blijft onverkort voor deze gronden in stand.

Ten tweede hebben veel grondeigenaren in de polder afspraken gemaakt over agrarisch natuurbeheer. Deze ondernemers hebben beheerpakketten afgesloten, omdat zij zich terdege bewust zijn van het belang van agrarisch natuurbeheer. Scheuren van grasland is daarom geen activiteit die ongecontroleerd en buitensporig wordt toegepast.

Ten derde is in de afgelopen drie jaren scheuren van grasland op enkele percelen aan de orde geweest, omdat het grasland er dermate slecht bijstond dat maaien in het seizoen geen nut meer zou hebben als er niet eerst sprake zou zijn van vernieuwing en/of verbetering. De oorzaak is veelal een natte winter en/of voorjaar. Maaien en drogen van gras is voor enkele agrariërs aan de oostzijde van de polder belangrijk om voor de winterperiode voldoende gras voor voer binnen te halen. Daarmee wordt kringlooplandbouw gestimuleerd en de noodzaak om voedsel elders vandaan te halen teruggedrongen. Bovendien kunnen koeien in het goede seizoen naar buiten om te grazen en profiteren weidevogels van de koeien in de wei. De koeienvlaaien vormen namelijk een broedplaats voor insecten en wormen. Voor de weidevogels is dit belangrijke voeding.

Ten vierde, nu RVO de regeling zo heeft aangepast dat agrariërs in Natura-2000 gebied mogen scheuren als blijkt dat dit nodig is om het grasland in stand te houden, is het vreemd als een gemeentelijke regeling vervolgens de praktische uitvoering ervan in de weg staat. Het weidevogelgebied valt voor $\frac{3}{4}$ samen met Natura-2000 gebied. Alleen de zuidwesthoek in de polder is geen Natura-2000 gebied. Juist dit deel van de polder is, zoals enkele reclamanten ook zelf aangeven, weinig waardevol voor weidevogels. Om deze redenen is de gemeente van oordeel dat het wijzigingsvoorstel aansluit op de aanpassing in de landelijke regelgeving en geen ongewenste en onverantwoorde ontwikkelingen in gang zet.

Ten vijfde heeft de gemeente terdege goed kennis genomen van het feit dat het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur met een wijzigingsbesluit komt waarmee de grutto als broedvogel aan Natura 2000-gebied Arkemheen wordt toegevoegd. De verwachting is dat het ministerie het ontwerp-wijzigingsbesluit voor de zomer ter inzage legt. Na deze inspraakperiode verwerkt het ministerie de ingediende zienswijzen en stelt vervolgens het aanwijzingsbesluit definitief vast. De verwachting is dat dit eind van dit jaar zal zijn.

Vervolgens zal de provincie het ontwerpbeheerplan Polder Arkemheen aan moeten passen aan het vastgestelde wijzigingsbesluit of met een afzonderlijk beheerplan voor de grutto komen. Dit aangepaste plan of nieuwe plan zal aanvullende maatregelen bevatten om de gunstige staat van het

weidevogelgebied in stand te houden. In het ontwerpbeheerplan staan al voorbeelden van (aanvullende) maatregelen aangekondigd. Daarvoor is een robuustere aanpak nodig, met als hoofddoel natuur, noodzakelijk met een goede afstemming tussen natuurbeheerders en agrarische beheerders. Het gaat onder andere om extensiever maaibeheer, lokaal en gerichte nabeweidings en verbetering van de insectenstand en bodemleven, maatregelen in en rondom het Natura 2000-gebied om de predatiedruk (door natuurlijke en onnatuurlijke predatoren) te verlagen (met name in de kuikenfase), nadere verkeersmaatregelen om (sluip)verkeer te weren en de snelheid van het verkeer aanzienlijk te verlagen, verminderen van het recreatief gebruik. In overleg met betrokken partijen wordt een inrichtings- en beheerplan opgesteld waarmee invulling wordt gegeven aan de maatregelen.

Reclamanten stellen dat graslandverbetering of vernieuwing niet ten gunste komt van de weidevogels. Daar stelt de gemeente tegenover dat weidevogels grasland nodig hebben en grasland onderhoud vraagt. Zo af en toe is het nodig het oude gras te scheuren om de kwaliteit van het gras te verbeteren of nieuw gras tot ontwikkeling te brengen. De gemeente voegt aan deze werkzaamheden voorwaarden toe die er op zijn gericht de gunstige staat van het weidevogelgebied in stand te houden.

Reclamant 1 heeft overigens verzocht voor de werkzaamheden in kolom B de vrijstelling van vergunningsplicht in het bestemmingsplan te vervangen door een meldingsplicht onder voorwaarden in de gebieden met aanduiding weidevogelgebied.

Dit onderdeel van de zienswijze geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

5.7. Aanpassingen bestemmingsplan

5.7.1. Regels

De tabel in Artikel 2 van het ontwerp bestemmingsplan wordt als volgt aangepast (gele markerings):

Gronden	Werkzaamheden											
	(de onderstaande letters worden onder de tabel verklaard)											
Met de aanduiding/aanwijzing binnen een agrarische bestemming	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
milieuzone – hydrologische beschermingszone	x	-	-	-	+	+	-	+	+	+	+	x
overige zone - polderlandschap	x	-	-	-	x	+	+	x	+	+	+	x
overige zone - natura 2000-gebied	x	-	-	-	x	x	x	x	x	x	+	x
overige zone - gelders natuurnetwerk	x	-	-	+	+	x	x	x	+	+	+	x
overige zone - weidevogelgebied	x	# *)	-	-	x	+	+	x	+	+	+	x
overige zone - ganzenrustgebied	+	-	-	+	x	+	+	+	+	+	+	x
overige zone - slagenlandschap	-	-	-	+	+	-	-	-	+	+	-	x
overige zone - kampenlandschap	-	-	-	+	+	-	+	+	+	+	-	x
overige zone - jong heideontginningen met heiderestanten	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	-	x
Met de bestemming:												

Natuur	x	+	-	+	+	x	+	+	+	+	+	x
Bos	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	+	-	x	+	+	+	+	+	x

In de tabel is:

+ = omgevingsvergunning vereist (activiteit onder voorwaarden mogelijk)

x = niet toegestaan; omgevingsvergunning niet mogelijk (activiteit onder geen enkele voorwaarde toegestaan)

- = niet omgevingsvergunningsplichtig (activiteit toegestaan zonder omgevingsvergunning)

= niet toegestaan, tenzij voldaan wordt aan de voorwaarden*).

*) niet toegestaan, tenzij voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

1. het scheuren buiten het broedseizoen (15 maart – 15 juli) plaatsvindt;
2. graslandverbetering ertoe leidt dat er een botanisch graskruidenmengsel wordt ingezaaid, dat de kwaliteit voor weidevogels verbetert;
3. Vooraf hiervoor een melding wordt gedaan bij het college van burgemeester en wethouders, waarin het botanisch graskruidenmengsel wordt onderbouwd.

Indien niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, dan is de activiteit niet toegestaan.

A. scheuren of frezen van grasland ten behoeve van het omzetten van grasland in bouwland;

B. scheuren of frezen van grasland ten behoeve van graslandvernieuwing en/of verbetering;

C. doorzaaien, waarbij sprake is van een ingreep in de bodem tot maximaal 15 centimeter onder het bestaande maaiveld;

D. (..)

5.7.2.Toelichting

Hoofdstuk 2 wordt aangevuld met informatie uit paragraaf 5.5 en 5.6 van deze Nota beantwoording zienswijzen. Verder wordt de toelichting aangevuld met een verwijzing naar het onderzoek 'Ecologische effecten van het scheuren van grasland in Arkemheen' (Provincie Gelderland/Altenburg&Wymenga, 18 december 2023), waaruit blijkt dat scheuren van grasland in het algemeen gunstig is voor broedhabitat voor kievit, maar nadelig voor andere weidevogels zoals grutto en tureluur. Een kruidenrijk grasmengsel zou toegepast kunnen worden, evenals een Smientenmengsel. Er is nog weinig onderzoek gedaan naar de effecten van kruidenrijk grasland op de biodiversiteit. Maar voor zover nu bekend, pakt het inzaaien van een kruidenrijk mengsel alleen positief uit voor de biodiversiteit als de bemesting flink wordt teruggeschroefd. Voor de doelsoorten van het Natura 2000-gebied geldt dat scheuren van grasland in de meeste gevallen niet gunstig is voor smient, maar dat de aantallen smienten de laatste jaren ver boven de instandhoudingsdoelen liggen, zodat deze doelen zelf niet in gevaar komen. In deze studie is de Natura 2000-doelsoort kleine zwaan achterwege gelaten omdat die soort de laatste jaren nauwelijks nog voorkomt in Arkemheen, en naar verwachting in de afzienbare toekomst ook niet meer (zie Kleijberg 2023).

6. Zienswijzen, samenvattingen, beoordelingen gemeente en conclusies

6.1. Reclamant 1

Samenvatting zienswijze

Reclamant stelt dat het provinciaal belang weidevogelgebied onvoldoende is meegewogen in het ontwerp. Nieuwe activiteiten of ontwikkelingen zijn volgens de Omgevingsverordening Gelderland (artikel 2.51a) alleen mogelijk wanneer deze geen nadelige gevolgen hebben voor de functie als broedgebied voor weidevogels. Om deze reden vraagt reclamant voor de werkzaamheden onder B de vrijstelling van vergunningsplicht in het bestemmingsplan te vervangen door een meldingsplicht onder voorwaarden in de gebieden met de aanduiding 'weidevogelgebied'.

Het plan dient daarbij te voorzien in voorwaarden waaraan het scheuren ten behoeve van graslandvernieuwing moet voldoen, om te zorgen dat geen nadelige effecten optreden voor broedgebied van weidevogels. Reclamant denkt daarbij aan:

- inzaai van een botanisch graskruidmengsel dat de kwaliteit voor weidevogels verbetert;
- het beheer in de eerste jaren na inzaai moet erop zijn gericht dat de kruiden goed tot ontwikkeling kunnen komen;
- scheuren en inzaaien in de nazomer of herfst, in ieder geval buiten het broedseizoen van weidevogels.

In een klein deel van het gebied met aanduiding weidevogelgebied komen weinig weidevogels voor. Bovendien heeft dit deel van het weidevogelgebied weinig potentie voor weidevogels vanwege de ligging op hogere grond en nabije bebouwing. Voor dit gebied is te overwegen scheuren en graslandvernieuwing vrij te stellen zonder meldingsplicht. Dit betreft het gebied nabij Doornsteeg, direct ten westen van Nijkerk. De begrenzing betreft het deel van het weidevogelgebied dat niet tevens Natura 2000-gebied is.

Beoordeling gemeente

Reclamant vraagt de werkzaamheden onder B de vrijstelling van vergunningsplicht in het bestemmingsplan te vervangen door een meldingsplicht onder voorwaarden in de gebieden met de aanduiding 'weidevogelgebied'. Voor de beoordeling en beantwoording wordt verwezen naar de algemene beantwoording in paragraaf 5.4.1, 5.4.4 en 5.6.

Op basis hiervan zal de regeling in het bestemmingsplan bij vaststelling worden aangepast. Dit gebeurt door de vrijstelling van vergunningsplicht voor de werkzaamheid B in het bestemmingsplan te vervangen door een meldingsplicht onder voorwaarden in de gebieden met aanduiding weidevogelgebied.

Dit onderdeel van de zienswijze geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

Conclusie

De reactie geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen aan de zienswijze van reclamant.

Verbeelding	Geen aanpassingen.
Regels	Aanpassing van Artikel 2, conform paragraaf 5.7.1.
Toelichting	Aanpassing teksten die verwijzen naar de provinciale verordening en RVO-verbod, zie paragraaf 5.7.2.

6.2. Reclamant 2

Samenvatting zienswijze

1. Reclamant stelt in zijn zienswijze inclusief addendum, dat het afschaffen van het 'RVO-verbod' voor Vogelrichtlijngebieden ten gevolge van de Motie Boswijk (maart 2022) en het ontbreken van een scheurverbod in het Beheerplan Natura 2000 2016-2022 en mogelijk ook in het in 2024 eerst nog ter visie komende 2e Beheerplan 2024-2030 bij de gemeente blijkbaar tot de conclusie heeft geleid dat dit moet doorwerken in het bestemmingsplan. Het gaat echter om voorwaarden van een subsidie instrument. Het gaat niet om ruimtelijke ordening (RO).
Naar het oordeel van reclamant rekent de gemeente buiten de Gelderse Omgevingsverordening om. Het ontwerp dient te voldoen aan de vereisten van Omgevingsverordening en in het bijzonder aan de instructieregels, zoals het verbod op nieuwe activiteiten/ontwikkelingen in weidevogelgebied die schadelijk zijn voor weidevogels. Naar het oordeel van reclamant behoort scheuren ten behoeve van graslandvernieuwing/-verbetering tot voor weidevogels schadelijke activiteiten/ontwikkelingen.
2. Reclamant wenst aanpassing van de formulering van 'normaal onderhoud, gebruik en beheer', zoals eerder door reclamant is voorgesteld in de raadscommissie van 18 mei 2022. Immers, er moet geen tegenstrijdigheid zijn tussen art.36.1 en art.36.3. In dat laatste wordt normaal onderhoud, gebruik en beheer uitgezonderd van vergunningplicht. De opname in art.36.1 wijst er overigens al op dat scheuren e.d. hier niet normaal is en dat is het in de praktijk ook niet in het N2000-gebied (tevens weidevogelgebied).

Beoordeling gemeente

1. Verwezen wordt naar de algemene beantwoording in paragraaf 5.4.1, 5.4.4 en 5.6. en de beantwoording van de zienswijze van reclamant 1.

De zienswijze ziet op 'afschaffing scheurverbod Polder Arkemheen', zoals in de aanhef staat. Het scheurverbod was in het bestemmingsplan 'Buitengebied Nijkerk 2017, veegplan 2' niet opgenomen voor het weidevogelgebied, maar was alleen opgenomen binnen Natura 2000 gebied, in het Gelders natuurnetwerk, en in de hydrologische beschermingszone. In het weidevogelgebied gold tot deze herziening een omgevingsvergunningplicht voor het scheuren van grasland.

Voor zover de zienswijze doelt op het scheurverbod binnen Natura 2000 gebied wordt verwezen naar paragraaf 5.5 en 5.6 van de algemene beantwoording. In het addendum bij de zienswijze wordt aangegeven dat de toename van de smienten is te wijten aan verschuiving in verblijfplaats. De totaal aantallen van Arkemheen met omringende randmeren tezamen zijn veel minder veranderd. De stellingname van reclamant in het addendum toont echter niet aan dat de aantallen smienten afnemen. De aantallen smienten liggen de laatste jaren boven de instandhoudingsdoelen, zodat deze doelen zelf niet in gevaar komen. Aanpassing van het bestemmingsplan op dit punt is dan ook niet nodig.

Voor zover de zienswijze doelt op het scheurverbod binnen het Gelders Natuur Netwerk, wordt verwezen naar de beantwoording in paragraaf 5.4.2.

Dit onderdeel van de zienswijze geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

2. Voor wat betreft het aanpassen van de formulering van 'normaal onderhoud, gebruik en beheer' geldt het volgende. In het bestemmingsplan Buitengebied Nijkerk 2017, veegplan 2 is het volgende begrip opgenomen:

1.66 normale onderhoud, gebruik en beheer

onderhoud, gebruik en beheer van gronden, dat gelet op de bestemming gangbaar is voor een goed onderhoud, beheer en gebruik van de gronden die tot de betreffende bestemming behoren;

Voor voornoemde werkzaamheden geldt artikel 36 niet. Het feit dat voor het scheuren van grasland voorwaarden zijn opgenomen in de tabel in artikel 36.1, betekent dus dat dit niet valt onder het normale onderhoud, gebruik en beheer. Tegenstrijdigheid in de regelgeving is naar het oordeel van de gemeente niet aan de orde.

Dit onderdeel van de zienswijze geeft de gemeente geen aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

Conclusie

De reactie geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen aan de zienswijze van reclamant.

Verbeelding	Geen aanpassingen.
Regels	Aanpassing van Artikel 2, conform paragraaf 5.7.1.
Toelichting	Aanpassing teksten die verwijzen naar de provinciale verordening, zie paragraaf 5.7.2.

6.3. Reclamant 3

Samenvatting zienswijze

Reclamant verzoekt de gemeente het voorstel voor het afschaffen van het scheurverbod voor grasland te heroverwegen. Reclamant verwijst voor zijn onderbouwing naar het rapport "Ecologische effecten van het scheuren van grasland in Arkemheen". A&W-notitie: 23-028B.

Scheuren van grasland kan gezien worden als een vorm van intensieve landbouw. Vooral in de Arkemheense polder en Natura-2000 gebied heeft dit een negatief effect op de toch al onder druk staande vogelstand.

Mocht er ook glyfosaat worden gebruikt om het nieuwe grasland een 'betere start' mee te geven krijgt het bodemleven en in het verlengde daarvan de (dan nog weinige) insecten waar de weidevogels en hun kuikens voor hun voedsel van afhankelijk zijn, nog een extra neerwaartse duw.

Beoordeling gemeente

Verwezen wordt naar de algemene beantwoording in paragraaf 5.4., 5.6 en 5.7 en de beantwoording van de zienswijze van reclamant 1 en 2.

Overigens deelt de gemeente de opvatting beslist niet dat scheuren van grasland moet worden gezien als een vorm van intensieve landbouw. In de polder komen ook geen agrarische bedrijven voor waarvoor specifieke regels gelden voor intensieve landbouw.

Voor wat betreft de opmerking over het gebruik van glyfosaat merkt de gemeente op dat dit middel inderdaad soms bij graslandvernieuwing wordt gebruikt. Het wordt gebruikt als er sprake is van zeer hardnekkige ongewenste grassen (kweek) op het perceel. Op natte veen en kleigronden komt dit nagenoeg niet voor, tenzij er een flinke zandkop in het perceel aanwezig is. In Polder Arkemheen komt deze zandkoppen nagenoeg niet voor. De gemeente verwacht dus niet dat dit middel in alle gevallen wordt ingezet.

Dit onderdeel van de zienswijze geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen, voor zover het betreft het weidevogelgebied.

Conclusie

De reactie geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen aan de zienswijze van reclamant.

Verbeelding	Geen aanpassingen.
Regels	Aanpassing van Artikel 2, conform paragraaf 5.7.1
Toelichting	Aanpassing teksten die verwijzen naar de provinciale verordening en verwijzing naar het rapport Ecologische effecten van het scheuren van grasland in Arkemheen (Provincie Gelderland – Altenburg&Wymenga, 18 december 2023), zie paragraaf 5.7.2

6.4. Reclamant 4

Samenvatting zienswijze

Reclamant vraagt de gemeente in verband met het grote belang van Arkemheen als Natura 2000-gebied (in het bijzonder voor de smient) en voor de weidevogels (beste weidevogelgebied in Gelderland) de afschaffing van het scheurverbod te heroverwegen en een andere oplossing te zoeken. Naar het oordeel van reclamant is het afschaffen van het verbod in strijd met de Gelderse Omgevingsverordening.

Voorts wijst reclamant op een tweetal rapporten die recent zijn verschenen. Eén rapport betreft de invloed van scheuren van grasland op weidevogels en op de smient (N2000-doelsoort): *‘Ecologische effecten van het scheuren van grasland in Arkemheen’*. Dit is belangrijke informatie die ten tijde van het ontwerp nog niet beschikbaar was.

Beoordeling gemeente

Verwezen wordt naar de algemene beantwoording in paragraaf 5.4, 5.5, 5.6 en 5.7 en de beantwoording van de zienswijzen van reclamanten 1 en 2. In aanvulling hierop: inderdaad is in de toelichting niet verwezen naar het rapport *‘Ecologische effecten van het scheuren van grasland in Arkemheen’* (Provincie Gelderland/Altenburg&Wymenga, 18 december 2023). Dit zal worden aangevuld.

Dit onderdeel van de zienswijze geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen, voor zover het betreft het weidevogelgebied. Ook wordt de toelichting aangevuld voor wat betreft een verwijzing naar het onderzoek.

Overigens geeft reclamant aan dat afschaffing van het verbod in strijd is met de Omgevingsverordening Gelderland. Verwezen wordt naar de algemene beantwoording in paragraaf 5.4 en de beantwoording van zienswijze 1. Er is daarmee op het punt van het vervallen van het ‘scheurverbod’ geen strijd met de Omgevingsverordening Gelderland. Dit sluit aan bij de zienswijze die de provincie heeft ingediend. De provincie heeft in haar zienswijze uitsluitend tegen het vervallen van de omgevingsvergunningplicht voor het scheuren van grasland in het weidevogelgebied bezwaar gemaakt. Tegen het vervallen van het scheurverbod in de overige gebieden heeft de provincie geen zienswijze ingediend.

Dit onderdeel van de zienswijze geeft de gemeente geen aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

Conclusie

De reactie geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen aan de zienswijze van reclamant.

Verbeelding	Geen aanpassingen.
Regels	Aanpassing van Artikel 2, conform paragraaf 5.7.1
Toelichting	Aanpassing teksten die verwijzen naar de provinciale verordening en verwijzing naar het rapport <i>Ecologische effecten van het scheuren van grasland in Arkemheen</i> (Provincie Gelderland – Altenburg&Wymenga, 18 december 2023), zie paragraaf 5.7.2.

6.5. Reclamant 5

Samenvatting zienswijze

Reclamant verzoekt de gemeente de volgende voorstellen in het ontwerp te heroverwegen:

- A. het schrappen van het verbod op het scheuren of frezen van grasland ten behoeve van graslandvernieuwing en/of verbetering ('scheurverbod') in het Natura 2000-gebied (tevens weidevogelgebied) in Polder Arkemheen, in de hydrologische beschermingszone en in de overige zone Gelders Natuurnetwerk;
- B. het schrappen van de vergunningplicht voor het scheuren of frezen van grasland ten behoeve van graslandvernieuwing en/of verbetering in het overige weidevogelgebied (polder Arkemheen en Putterpolder);
- C. het schrappen van het verbod voor het doorzaaien waarbij sprake is van een ingreep in de bodem tot maximaal 15 cm diep in de overige zone Gelders Natuurnetwerk.

Reclamant brengt de volgende overwegingen naar voren op basis waarvan de gemeente gevraagd wordt tot een ander besluit te komen:

- 1. reclamant vindt het niet gepast dat dwars door het gebiedsproces Arkemheen heen de gemeente met een voorstel komt dat een zeer ingrijpend gevolg heeft voor de huidige planologische bescherming van het gebied en daarmee voor de bescherming, instandhouding en herstel van de betrokken leefgebieden van de voorkomende vogelsoorten. Daarmee wordt ook het gebiedsproces dat gaande is naar onze mening gefrustreerd;
- 2. naar het oordeel van reclamant ontbreekt een inhoudelijke motivatie en belangenafweging om het scheurverbod zoals dat nu geldt in het geldende bestemmingsplan af te schaffen. Ten onrechte is het voorstel gebaseerd op een motie van de Tweede Kamer in relatie tot Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en het algemeen scheurverbod in Vogelrichtlijngebieden;
- 3. zorgvuldig onderzoek, een zorgvuldige en evenwichtige belangenafweging en motivering ontbreekt. Het voorstel is niet getoetst aan onder meer de bestaande wetgeving en aan landelijk en provinciaal beleid. Bovendien is niet ingegaan op recent uitgevoerd ecologisch onderzoek van de bureaus Altenburg & Wymenga (weidevogels) en Kleijberg (smient);
- 4. naar het oordeel van reclamant stelt de gemeente ten onrechte dat het scheuren van grasland geen nieuwe ontwikkeling zou betreffen. Dit is onjuist. In het geldende bestemmingsplan is deze activiteit verboden;
- 5. het afschaffen is om deze reden in strijd met artikel 2.51a lid b van de Provinciale Omgevingsverordening waarin bepaald is dat een gemeente nieuwe activiteiten of ontwikkelingen in een weidevogelgebied niet mag faciliteren als deze schadelijk kunnen zijn voor de functie als broedgebied voor weidevogels;
- 6. reclamant verwijst voorts naar het belang van het beschermen van het Vogelrichtlijngebied en Natura 2000 beheerplan dat gericht is op het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor de kleine zwaan en smient. Reclamant stelt in de zienswijze dat het de redenering in de toelichting op het voorstel van de gemeente op enkele onderdelen niet kan volgen;
- 7. reclamant constateert dat in het ontwerpbesluit geen rekening is gehouden met nadelige gevolgen vanwege scheuren van grasland, zoals het vrijkomen van CO₂, de verminderde capaciteit om koolstof vast te leggen en de mogelijke oxidatie van voorkomende veengronden in Polder Arkemheen. In de Passende beoordeling scheuren permanent grasland Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken (deelgebied Rijnstrangen) van de WUR (2020) staat de conclusie dat scheuren en kruidenrijk grasland niet samengaan;

8. ook stelt reclamant dat de gevolgen van de voorgestelde bestemmingsplanwijzigingen voor de hydrologische beschermingszone (scheuren) en de daarin voorkomende natte landnatuur en voor de overige zone Gelders Natuurnetwerk (scheuren of doorzaaien) niet zijn onderzocht;
9. volgens reclamant kan om deze redenen niet worden uitgesloten dat de instandhoudingsdoelen van de smient en de kleine zwaan en de inspanningen om de weidevogelstand in de polder te behouden en te verbeteren in het geding zijn;
10. voor Arkemheen in het bijzonder speelt de historische kavelstructuur en de structuursamenstelling van het oude grasland met bijbehorende flora en fauna dat vanwege zijn kwaliteit en areaal ervoor zorgt dat hier juist sprake is van een uniek vogelgebied.

Reclamant verzoekt de gemeente dan ook het voornemen en het voorstel tot wijziging van het bestemmingsplan buitengebied Veegplan 2 met betrekking tot artikel 36.1 in te trekken.

Beoordeling gemeente

Het scheurverbod was inderdaad in het bestemmingsplan 'Buitengebied Nijkerk 2017, veegplan 2' alleen opgenomen binnen Natura 2000 gebied, in het Gelders natuurnetwerk, en in de hydrologische beschermingszone. In het weidevogelgebied gold een omgevingsvergunningplicht voor het scheuren van grasland. In het ontwerp bestemmingsplan 'Herziening Bestemmingsplan Buitengebied Nijkerk 2017, Veegplan 2' is het voorstel opgenomen dat activiteit B in artikel 36.1 niet omgevingsvergunningsplichtig is (activiteit toegestaan zonder omgevingsvergunning). Hieraan zijn geen nadere voorwaarden verbonden. Doorzaaien was niet toegestaan (omgevingsvergunning niet mogelijk) binnen 'overige zone – gelders natuurnetwerk'.

- A. Voor het schrappen van het verbod op het scheuren of frezen van grasland ten behoeve van graslandvernieuwing en/of verbetering ('scheurverbod') in het Natura 2000-gebied (tevens weidevogelgebied) in Polder Arkemheen, in de hydrologische beschermingszone en in de overige zone Gelders Natuurnetwerk wordt verwezen naar de beantwoording in paragraaf 5.4, 5.5, 5.6 en de zienswijze van Reclamant 2.

Dit onderdeel van de zienswijze geeft de gemeente geen aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

- B. Voor het schrappen van de vergunningplicht voor het scheuren of frezen van grasland ten behoeve van graslandvernieuwing en/of verbetering in het overige weidevogelgebied (Polder Arkemheen en Putterpolder) wordt verwezen naar de algemene beantwoording in paragraaf 5.4.1, 5.4.4, 5.6 en de beantwoording van de zienswijze van Reclamant 1.

Overigens wijst de gemeente erop dat de Putterpolder noordelijker is gelegen en geen deel uitmaakt van het grondgebied van de gemeente Nijkerk.

Dit onderdeel van de zienswijze geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

- C. Voor wat betreft het schrappen van het verbod voor het doorzaaien waarbij sprake is van een ingreep in de bodem tot maximaal 15 cm diep in de overige zone Gelders Natuurnetwerk wordt verwezen naar de algemene beantwoording in paragraaf 5.4.2.

Dit onderdeel van de zienswijze geeft de gemeente geen aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

Voor wat betreft de overwegingen die reclamant in zijn zienswijze naar voren brengt, antwoordt de gemeente als volgt:

1. Het gebiedsproces wordt gevoerd in het kader van het nieuwe beheerplan voor Polder Arkemheen. Dit is een ander kader en staat los van het bestemmingsplan. Overigens verwijst de gemeente voor de beoordeling van de zienswijze naar paragraaf 5.6 van de algemene beantwoording.
2. Verwezen wordt naar paragraaf 5.4. Niet betwist wordt door de gemeente dat het bestemmingsplan de basis heeft in de Wet ruimtelijke ordening en dient te voldoen aan de instructieregels uit de provinciale omgevingsverordening. De beantwoording van de zienswijze van reclamant over de toets aan de omgevingsverordening is opgenomen in paragraaf 5.4. De toelichting van het bestemmingsplan zal worden aangevuld conform paragraaf 5.7.2.
3. Reclamant verwijst naar een in 2023 uitgevoerde analyse⁵, waaruit onder andere blijkt dat scheuren van grasland in het algemeen gunstig is voor broedhabitat voor kievit, maar nadelig voor andere weidevogels zoals grutto en tureluur. De regeling in het bestemmingsplan wordt om deze reden bij de vaststelling aangepast. Aan het schrappen van de omgevingsvergunning voor scheuren van grasland verbindt de gemeente voorwaarden die gebaseerd zijn op voornoemde analyse. Deze voorwaarden worden voor vaststelling voorgelegd aan reclamanten en overige stakeholders, zodat deze mening meegenomen kan worden in de besluitvorming van de gemeenteraad over dit bestemmingsplan. Het betreft overigens een partiële herziening van het bestemmingsplan Buitengebied Nijkerk 2017, veegplan 2, dat in de afgelopen acht jaren op onderdelen is aangepast:

Naam bestemmingsplan	IMRO code	Datum vaststelling raad
Buitengebied 2017	NL.IMRO.0267.BP0057-0003	30 mei 2017
Buitengebied 2017, eerste herziening	NL.IMRO.0267.BP0148-0002	27 mei 2019
Buitengebied Nijkerk 2017, veegplan 1	NL.IMRO.0267.BP0135-0004	13 mei 2020
Buitengebied Nijkerk 2017, veegplan 2	NL.IMRO.0267.BP0172-0002	30 mei 2022

In die bestemmingsplannen is het beleid en het onderzoek opgenomen. Het ontwerp bestemmingsplan regelt alleen aanpassing van artikel 36.1 in het bestemmingsplan 'Buitengebied Nijkerk 2017, veegplan 2'. Het beleid dat daarvoor van belang is, is beschreven in hoofdstuk 2 van het bestemmingsplan Herziening Bestemmingsplan Buitengebied Nijkerk 2017, Veegplan 2.

De tekst in de toelichting zal worden aangevuld met de tekst zoals opgenomen in de algemene beantwoording in paragraaf 5.8.2.

Overigens betwist de gemeente de stelling van reclamant dat er slechts één belang, namelijk intensief agrarisch graslandgebruik, prevaleert. De gemeente staat op het standpunt dat voor weidevogelbeheer goede samenwerking met agrariërs en andere gebiedspartijen onontbeerlijk is. Zoals in paragraaf 5.6 beargumenteerd is het voorstel het resultaat van een zorgvuldige afweging tussen belangen van goed agrarisch beheer van de gronden en natuurbelangen. Eén derde van de gronden heeft al een bestemming 'Natuur'. Op de overige gronden hebben veel grondeigenaren beheerpakketten afgesloten met als doel de natuur- en landschapswaarden te beschermen. Met de voorgestelde aanpassingen in artikel 36 betoogt de gemeente dat grasland in stand kan blijven door vernieuwing en door verbetering mogelijk te maken als dit noodzakelijk is en mits er aan de voorwaarden wordt voldaan. Dit is juist ook de aanleiding geweest tot de motie Boswijk en c.s. in de Tweede Kamer.

4. De gemeente is van mening dat dit geen nieuwe ontwikkeling is. Verwezen wordt naar paragraaf 5.4.4 in de algemene beantwoording.

⁵ Ecologische effecten van het scheuren van grasland in Arkemheen, Provincie Gelderland – Altenburg&Wymenga, 18 december 2023

De volgende zin in de zienswijze van reclamant klopt overigens niet: *“Gelet op de negatieve effecten van het scheuren van grasland (al dan niet samengaan met graslandvernieuwing en/of verbetering) op de functie van het Vogelrichtlijngebied en weidevogelgebied Arkemheen is het voornemen van de bestemmingsplanwijziging in strijd met de Omgevingsverordening Gelderland”*. De gemeente staat scheuren van grasland alleen toe als sprake is van blijvend grasland. Er kan daarom ook alleen maar sprake zijn van scheuren als er een noodzaak bestaat tot verbetering of vernieuwing van grasland. Eens in de zoveel jaren is dit onderhoud noodzakelijk. Gebeurt dit niet, dan kan het effect naar verloop van tijd ernstiger voor de weidevogels zijn, omdat ongewenste kruidensoorten in het gebied gaan overheersen, zoals nu op enkele plekken al het geval is.

5. Verwezen wordt naar de algemene beantwoording in paragraaf 5.5. en de beantwoording van de zienswijze van Reclamant 1. Overigens heeft Provincie Gelderland laten weten dat uit onderzoek, uitgevoerd in 2023 voor het gebied Arkemheen, naar de effecten van scheuren van grasland op de instandhoudingsdoelen, gebleken is dat scheuren van grasland in de meeste gevallen niet gunstig is voor smient, maar dat de aantallen smienten de laatste jaren ver boven de instandhoudingsdoelen liggen, zodat deze doelen zelf niet in gevaar komen. Uit het oogpunt van Natura 2000-beleid is er voor de provincie geen reden bezwaar te maken tegen de aanpassingen in het bestemmingsplan. Reclamant stelt in dit onderdeel van de zienswijze ook dat het voorstel wijziging van het grondgebruik mogelijk maakt. Dit is een misverstand. De aanpassing heeft niet tot doel het grondgebruik te wijzigen, maar juist in stand te houden. Het verbod op scheuren van grasland ten behoeve van een ander gebruik is en blijft onverkort van kracht.

6. Verwezen wordt naar de algemene beantwoording in paragraaf 5.6 en de beantwoording van de zienswijze van Reclamant 2.

Het scheuren van grasland vindt niet plaats om de gronden om te zetten naar een ander gebruik dan grasland (akkerbouw). De gronden dienen voor grasland in gebruik te blijven. De regeling in het bestemmingsplan bij vaststelling wordt aangepast. Aan het schrappen van de omgevingsvergunning voor scheuren van grasland in het weidevogelgebied verbindt de gemeente de voorwaarde dat het graszaad wordt vermengd met kruiden om kruidenrijk grasland te creëren, zie in paragraaf 5.7.1.

Ook is de gemeente van oordeel dat reclamant eraan voorbij gaat dat de aanpassing in het bestemmingsplan er juist op is gericht ervoor te zorgen dat blijvend grasland in stand wordt gehouden. Ook kwetsbaar grasland vraagt om onderhoud.

7. De hydrologische beschermingszone is gelijk aan de ‘beschermingszone natte landnatuur’ uit de provinciale verordening. Verwezen wordt naar de algemene beantwoording in paragraaf 5.4.3 en 5.4.4. Overigens ligt de ‘hydrologische beschermingszone’ binnen de zone ‘overige zone – weidevogelgebied’, waardoor voor deze zone ook de eerdergenoemde voorwaarden van toepassing zijn, zie paragraaf 5.7.1.

Voor wat betreft de instandhoudingsdoelen van de smient en de kleine zwaan en de inspanningen om de weidevogelstand in de polder te behouden en te verbeteren wordt verwezen naar de algemene beantwoording in paragraaf 5.4.2. en 5.6 en beantwoording van reclamant 1 en 2.

De historische kavelstructuur wordt niet bedreigd door het scheuren van grasland, aangezien de kavels in tact blijven. Werkzaamheden die leiden tot aanpassingen in de kavelstructuur, zoals het dempen van sloten, het aanleggen of reconstrueren van watergangen, het aanleggen en verharderen van wegen, paden en andere oppervlakteverhardingen, zijn en blijven in de polder niet toegestaan. Ten behoeve van de kwaliteit van het grasland worden enkele voorwaarden toegevoegd aan artikel 36.1, namelijk dat:

- het scheuren buiten het broedseizoen (15 maart – 15 juli) plaatsvindt;

- graslandverbetering ertoe leidt dat er een botanisch graskruidenmengsel wordt ingezaaid, dat de kwaliteit voor weidevogels verbetert;

Dit onderdeel van de zienswijze geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen, voor zover het betreft het weidevogelgebied.

Conclusie

De reactie geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen aan de zienswijze van reclamant.

Verbeelding	Geen aanpassingen.
Regels	Aanpassing van Artikel 2, conform paragraaf 5.7.1.
Toelichting	Aanpassing teksten die verwijzen naar de provinciale verordening en verwijzing naar het rapport Ecologische effecten van het scheuren van grasland in Arkemheen (Provincie Gelderland – Altenburg&Wymenga, 18 december 2023), zie paragraaf 5.7.2.

6.6. Reclamant 6

Samenvatting zienswijze

Reclamant stelt in zijn zienswijze dat het afschaffen van het 'RVO-verbod' voor Vogelrichtlijngebieden ten gevolge van de Motie Boswijk (maart 2022) en het ontbreken van een scheurverbod in het Beheerplan Natura 2000 2016-2022 bij de gemeente blijkbaar tot de conclusie heeft geleid dat dit moet doorwerken in het bestemmingsplan. Het gaat echter om voorwaarden van een subsidie instrument. Het gaat niet om ruimtelijke ordening (RO).

Naar het oordeel van reclamant is het gemeentelijk voorstel in strijd met de Gelderse Omgevingsverordening. Reclamant verzoekt de gemeente in verband met het grote belang van Arnhem als Natura 2000-gebied (in het bijzonder voor de Smient) en voor de weidevogels (beste weidevogelgebied in Gelderland) met klem het afschaffen van het scheurverbod in te trekken en een andere oplossing te zoeken.

Beoordeling gemeente

Verwezen wordt naar de algemene beantwoording onder paragraaf 5.4, 5.5 en 5.6 en de beantwoording van de zienswijzen van reclamant 1, 2 en 4.

Overigens deelt de gemeente het standpunt van reclamant niet dat het afschaffen van het 'RVO-verbod' voor Vogelrichtlijngebieden bij de gemeente geen doorwerking hoeft te krijgen in het bestemmingsplan en dat het alleen zou gaan om voorwaarden van een subsidie instrument.

RVO heeft de regeling zo aangepast dat agrariërs in Natura-2000 gebied mogen scheuren als blijkt dat dit nodig is om het grasland in stand te houden. Het is dan vreemd als een gemeentelijke regeling vervolgens de praktische uitvoering ervan in de weg staat. Het weidevogelgebied valt voor ¾ samen met Natura-2000 gebied. Alleen de zuidwesthoek in de polder is geen Natura-2000 gebied. Juist dit deel van de polder is, zoals enkele reclamanten ook zelf aangeven, weinig waardevol voor weidevogels.

Om deze redenen is de gemeente van oordeel dat de voorgestelde aanpassing aansluit op de aanpassing in de landelijke regelgeving en geen ongewenste en onverantwoorde ontwikkelingen in gang zet.

Het onderdeel van de zienswijze dat betrekking heeft op de 'Overige zone - weidevogelgebied' geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

Conclusie

De reactie geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen aan de zienswijze van reclamant.

Verbeelding	Geen aanpassingen.
Regels	Aanpassing van Artikel 2, conform paragraaf 5.8.1.
Toelichting	Aanpassing teksten die verwijzen naar de provinciale verordening, zie paragraaf 5.8.2.

6.7. Reclamant 7

Samenvatting zienswijze

Reclamant kan zich niet verenigen met het voornemen van de gemeente om scheuren van grasland ten behoeve van (agrarische) graslandverbetering mogelijk te maken. Reclamant heeft daarvoor de volgende argumenten:

- A. graslandverbetering leidt tot structuurvervlakking die de instandhouding van weidevogels schaadt. Het gemeentelijk voorstel is daarmee niet in lijn met de voorstellen en onderzoeken in het kader van het nieuwe beheerplan Natura 2000;
- B. naar het oordeel van reclamant is in onvoldoende mate aangetoond dat het voornemen geen significante gevolgen heeft voor de instandhouding van weidevogels conform het provinciale beleid voor weidevogelgebieden. Reclamant beargumenteert dat het afschaffen van het 'RVO-verbod' voor Vogelrichtlijngebieden ten gevolge van de Motie Boswijk niet mag doorwerken in het bestemmingsplan. Het gaat om voorwaarden van een subsidie instrument. Het gaat niet om ruimtelijke ordening (RO). Het ontwerp dient te voldoen aan de vereisten van de Gelderse Omgevingsverordening en in het bijzonder aan de instructieregels, zoals het verbod op nieuwe activiteiten/ontwikkelingen in weidevogelgebied die schadelijk zijn voor weidevogels. Naar het oordeel van reclamant behoort scheuren ten behoeve van graslandvernieuwing/-verbetering tot voor weidevogels schadelijke activiteiten/ontwikkelingen. De effecten van opheffen van het scheurverbod zijn niet volledig in beeld gebracht.
Reclamant vindt het jammer dat er, zoals uit de toelichting blijkt, geen tijdige reactie van de provincie is ontvangen zodat reclamant niet op de hoogte is van de afwegingen van de provincie.
- C. Reclamant verzoekt de gemeente om deze redenen:
  - 1. de onduidelijkheid omtrent de planologische basis van het ontwerpbestemmingsplan op te helderen met name over het provinciaal beleid voor weidevogelgebieden;
  - 2. het besluit aan te houden tot aangetoond is dat zich geen significante effecten op de instandhouding van weidevogels zullen voordoen, en zo dat wel het geval is, bij Gedeputeerde Staten een verzoek in te dienen voor afwijking van de instructieregel;
  - 3. een nieuw besluit te nemen dat in lijn is met het nieuwe Beheerplan Natura 2000.

Beoordeling gemeente

- A. Graslandverbetering hoeft niet te leiden tot structuurvervlakking. Aan het schrappen van de omgevingsvergunning voor scheuren van grasland zullen voorwaarden worden verbonden, waardoor de kwaliteit van het weiland niet verslechtert voor weidevogels. De provincie werkt aan een nieuw beheerplan voor de polder. Het conceptbeheerplan bevat richtlijnen voor de doelsoorten kleine zwaan en smient. De provincie overweegt om weidevogels toe te voegen, maar dit is nog geen bestaand beleid. Het beheerplan is echter een ander kader dan het bestemmingsplan. Verwezen wordt verder naar de beantwoording in paragraaf 5.5 en paragraaf 5.7.1. Met het toevoegen van de voorwaarden uit paragraaf 5.7.1 worden nadelige gevolgen voorkomen.

Dit onderdeel van de zienswijze geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen, voor zover het betreft het weidevogelgebied.

- B. De gemeente deelt het standpunt van reclamant niet dat het afschaffen van het 'RVO-verbod' voor Vogelrichtlijngebieden bij de gemeente geen doorwerking hoeft te krijgen in het bestemmingsplan

en dat het alleen zou gaan om voorwaarden van een subsidie instrument. Het gaat volgens reclamant niet om ruimtelijke ordening.

De gemeente is van oordeel dat RVO de regeling zo heeft aangepast dat agrariërs in Natura-2000 gebied mogen scheuren als blijkt dat dit nodig is om het grasland in stand te houden. Het is dan vreemd als een gemeentelijke regeling vervolgens de praktische uitvoering ervan in de weg staat. Het weidevogelgebied valt voor $\frac{3}{4}$ samen met Natura-2000 gebied. Alleen de zuidwesthoek in de polder is geen Natura-2000 gebied. Juist dit deel van de polder is, zoals enkele reclamanten ook zelf aangeven, weinig waardevol voor weidevogels. Om deze redenen is de gemeente van oordeel dat de voorgestelde aanpassing aansluit op de aanpassing in de landelijke regelgeving en geen ongewenste en onverantwoorde ontwikkelingen in gang zet.

Overigens wordt verwezen naar de algemene beantwoording in paragraaf 5.5 en de beantwoording van de zienswijze van reclamant 1.

Dit onderdeel van de zienswijze geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen, voor zover het betreft het weidevogelgebied, zoals is aangegeven onder A.

- C. - Onder 1 en 2: Verwezen wordt naar de algemene beantwoording in paragraaf 5.5.

Onderdelen 1 en 2 geven de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

Onderdeel 3: het bestemmingsplan vormt een ander kader, maar is niet strijdig met het Natura 2000-gebied. Verwezen wordt naar de algemene beantwoording in paragraaf 5.6 en de beantwoording van de zienswijze van reclamant 2.

Dit onderdeel van de zienswijze geeft de gemeente geen aanleiding het bestemmingsplan aan te passen.

Conclusie

De reactie geeft de gemeente aanleiding het bestemmingsplan aan te passen aan de zienswijze van reclamant.

Verbeelding	Geen aanpassingen.
Regels	Aanpassing van Artikel 2, conform paragraaf 5.8.1.
Toelichting	Aanpassing teksten die verwijzen naar de provinciale verordening, zie paragraaf 5.8.2.

7. Samenvatting van alle aanpassingen

Verbeelding

De verbeelding is niet aangepast.

Regels

De regels zijn op de volgende punten aangepast:

De tabel in Artikel 2 van het ontwerp bestemmingsplan wordt als volgt aangepast (gele markering):

Gronden	Werksaamheden											
	(de onderstaande letters worden onder de tabel verklaard)											
Met de aanduiding/aanwijzing binnen een agrarische bestemming	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
milieuzone – hydrologische beschermingszone	x	-	-	-	+	+	-	+	+	+	+	x
overige zone - polderlandschap	x	-	-	-	x	+	+	x	+	+	+	x
overige zone - natura 2000-gebied	x	-	-	-	x	x	x	x	x	x	+	x
overige zone - gelders natuurnetwerk	x	-	-	+	+	x	x	x	+	+	+	x
overige zone - weidevogelgebied	x	# *)	-	-	x	+	+	x	+	+	+	x
overige zone - ganzenrustgebied	+	-	-	+	x	+	+	+	+	+	+	x
overige zone - slagenlandschap	-	-	-	+	+	-	-	-	+	+	-	x
overige zone - kampenlandschap	-	-	-	+	+	-	+	+	+	+	-	x
overige zone - jong heideontginningen met heiderestanten	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	-	x
Met de bestemming:												
Natuur	x	+	-	+	+	x	+	+	+	+	+	x
Bos	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	+	-	x	+	+	+	+	+	x

In de tabel is:

+ = omgevingsvergunning vereist (activiteit onder voorwaarden mogelijk)

x = niet toegestaan; omgevingsvergunning niet mogelijk (activiteit onder geen enkele voorwaarde toegestaan)

- = niet omgevingsvergunningsplichtig (activiteit toegestaan zonder omgevingsvergunning)

= niet toegestaan, tenzij voldaan wordt aan de voorwaarden*).

*) niet toegestaan, tenzij voldaan wordt aan de voorwaarden:

1. het scheuren buiten het broedseizoen (15 maart – 15 juli) plaatsvindt;
2. graslandverbetering ertoe leidt dat er een botanisch graskruidmengsel wordt ingezaaid, dat de kwaliteit voor weidevogels verbetert;
3. vooraf hiervoor een melding wordt gedaan bij het college van burgemeester en wethouders, waarin het botanisch graskruidmengsel wordt onderbouwd.

Indien niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, dan is de activiteit niet toegestaan.

E. scheuren of frezen van grasland ten behoeve van het omzetten van grasland in bouwland;   F. scheuren of frezen van grasland ten behoeve van graslandvernieuwing en/of verbetering;   G. doorzaaien, waarbij sprake is van een ingreep in de bodem tot maximaal 15 centimeter onder het bestaande maaiveld;   H. (..)

Toelichting

De toelichting is aangepast aan de wijziging in de regels en verbeelding:

Hoofdstuk 2 wordt aangevuld met informatie uit paragraaf 5.4, 5.5 en 5.6 van deze Nota beantwoording zienswijzen. Verder wordt de toelichting aangevuld met een verwijzing naar het onderzoek 'Ecologische effecten van het scheuren van grasland in Arkemheen' (Provincie Gelderland/Altenburg&Wymenga, 18 december 2023), waaruit blijkt dat scheuren van grasland in het algemeen gunstig is voor broedhabitat voor kievit, maar nadelig voor andere weidevogels zoals grutto en tureluur. Een kruidenrijk grasmengsel zou toegepast kunnen worden, evenals een Smientenmengsel. Er is nog weinig onderzoek gedaan naar de effecten van kruidenrijk grasland op de biodiversiteit. Maar voor zover nu bekend, pakt het inzaaien van een kruidenrijk mengsel alleen positief uit voor de biodiversiteit als de bemesting flink wordt teruggeschroefd. Voor de doelsoorten van het Natura 2000-gebied geldt dat scheuren van grasland in de meeste gevallen niet gunstig is voor smient, maar dat de aantallen smienten de laatste jaren ver boven de instandhoudingsdoelen liggen, zodat deze doelen zelf niet in gevaar komen. In deze studie is de Natura 2000-doelsoort Kleine zwaan achterwege gelaten omdat die soort de laatste jaren nauwelijks nog voorkomt in Arkemheen, en naar verwachting in de afzienbare toekomst ook niet meer (zie Kleijberg 2023).